

[Startpagina](#) > ... > [Gerechtelijke Procedures](#) > [Civiele Zaken](#) > [Erkenning En Tenuitvoerlegging Van Rechterlijke Beslissingen](#) > [Hoe Kan Ik de Naleving Van Een Uitspraak Afdwingen?](#) > [France](#)

Hoe kan ik de naleving van een uitspraak afdwingen?

Inhoud aangereikt door

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Frankrijk

1 Wat betekent tenuitvoerlegging in burgerlijke en handelszaken?

Onder tenuitvoerlegging (d.w.z. gedwongen tenuitvoerlegging, want als schuldenaren hun verplichtingen vrijwillig nakomen is er geen procedure nodig) worden alle procedures verstaan waarmee een schuldenaar kan worden gedwongen om zijn of haar verplichtingen uit hoofde van een executoriale titel na te komen. Executoriale titels zijn doorgaans uitspraken van een (Franse of buitenlandse) rechtbank en notariële akten waarop de formule van tenuitvoerlegging is aangebracht (zie punt 2). In het Franse recht kunnen deze titels de schuldenaar drie soorten verplichtingen opleggen: betalen, doen of nalaten, en geven of teruggeven.

Het recht op tenuitvoerlegging geldt uitsluitend ten aanzien van de goederen van de schuldenaar. Er bestaat geen tenuitvoerlegging ten aanzien van personen. Dit betekent bijvoorbeeld dat schuldenaren niet gevangen kunnen worden gezet, enkel en alleen omdat zij hun schuld niet betalen. Toch is de weigering om bepaalde verplichtingen (alimentatieverplichtingen) na te komen, een misdrijf dat kan leiden tot vervolging en een veroordeling tot gevangenisstraf van de schuldenaar. Hetzelfde geldt voor de frauduleuze insolventie van een schuldenaar.

Een betalingsverplichting wordt ten uitvoer gelegd door middel van beslaglegging op geldbedragen, roerende zaken of onroerende zaken van de schuldenaar. Indien er beslag wordt gelegd op een geldbedrag, wordt dit bedrag aan de schuldeiser uitbetaald (bv. beslaglegging-toewijzing op een bankrekening). Indien het beslag een roerende of onroerende zaak van de schuldenaar betreft, vindt een gedwongen verkoop plaats en wordt uit de opbrengst het bedrag van de vordering uitbetaald aan de schuldeiser.

De wijze waarop een verplichting om iets te geven of terug te geven ten uitvoer wordt gelegd, hangt af van de aard van het betrokken goed. Een roerende zaak wordt in beslag genomen en aan zijn wettige eigenaar teruggegeven. Teruggave van een onroerende zaak aan zijn eigenaar gebeurt door uitzetting van de bewoner.

Omdat het verboden is om een persoon fysiek te dwingen tot het uitvoeren van een verplichting om te doen of na te laten, zet de rechtbank de schuldenaar ertoe aan om die verplichtingen uit te voeren door een dwangsom op te leggen. Deze dwangsom is het geldbedrag dat de schuldenaar moet betalen wanneer hij of zij de verplichtingen niet nakomt. Het verschuldigde bedrag wordt berekend op basis van de duur van het verzuim (bij een verplichting om te doen) of het aantal schendingen van de verplichting om na te laten. Een verplichting om te betalen, te geven of terug te geven kan ook als een verplichting om te doen worden uitgelegd en kan daarom ook worden gecombineerd met een geldboete, naast de andere maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging die kunnen worden genomen.

Er zij ook op gewezen dat in beginsel alleen verplichtingen die in een executoriale titel zijn vastgesteld, gedwongen ten uitvoer kunnen worden gelegd.

2 Welke instantie of instanties zijn bevoegd voor tenuitvoerlegging?

Gerechtsdeurwaarders hebben het monopolie op gedwongen tenuitvoerlegging. Zij zijn openbare ambtenaren die als zodanig zijn benoemd door de minister van Justitie, die erop toeziet dat zij bij de uitoefening van hun bevoegdheden strikte ethische regels in acht nemen. Zij worden voor hun diensten betaald (zie punt 3). De schuldeiser betaalt de kosten van de maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging en de schuldenaar moet deze vervolgens terugbetalen.

Wanneer een vordering voor een rechtbank wordt gebracht, is de bevoegde rechter in beginsel de juge de l'exécution, een gespecialiseerde rechter in de gecombineerde (regionale en districts)rechtbank (tribunal judiciaire).

Conservatoire maatregelen vergen in beginsel de toestemming van de juge de l'exécution, maar kunnen ook worden toegestaan door de president van de handelsrechtbank (tribunal de commerce), wanneer ze bedoeld zijn ter bescherming van een vordering binnen de bevoegdheid van de handelsrechtbank.

Het is niet nodig een advocaat te hebben om een gerechtelijk commissaris (voorheen gerechtsdeurwaarder) te vragen om maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging te nemen.

Een advocaat is wel verplicht gedurende de gehele procedure voor beslaglegging op een onroerende zaak. Bij wijze van uitzondering kan de schuldenaar, zonder advocaat, aan de juge de l'exécution om toestemming vragen om zijn of haar goederen onderhands te verkopen.

In de andere procedures is vertegenwoordiging door een advocaat in beginsel verplicht, tenzij de betwiste tenuitvoerleggingsmaatregel betrekking heeft op een vordering van minder dan 10 000 EUR. In dit laatste geval mogen de partijen persoonlijk verschijnen of worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een advocaat, hun echtgenoot, hun samenwonende partner, een persoon met wie zij een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, hun bloedverwanten in de rechte lijn, hun bloedverwanten in de zijlijn tot en met de derde graad, of personen die uitsluitend bij hen persoonlijk of bij hun onderneming in dienst zijn.

3 Onder welke voorwaarden mag een executoriale titel of beslissing worden uitgevaardigd?

3.1 De procedure

Artikel L. 111-3 van het Franse wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures (Code des procédures civiles d'exécution) bevat een lijst van de executoriale titels die in Frankrijk worden erkend. Dit zijn:

- beslissingen van gerechtelijke en bestuursrechtelijke instanties zodra zij in kracht van gewijsde zijn gegaan, alsmede overeenkomsten waaraan door deze instanties kracht van gewijsde is verleend;
- buitenlandse rechtshandelingen en vonnissen, alsmede arbitrale uitspraken die uitvoerbaar zijn verklaard bij een beslissing waartegen geen beroep met schorsende werking openstaat, zonder afbreuk te doen aan de toepasselijke bepalingen van het recht van de Europese Unie;
- beslissingen van het eengemaakt octrooigerecht;
- uittreksels van processen-verbaal van minnelijke schikkingen, ondertekend door de rechter en de partijen;
- notariële akten die de formule van tenuitvoerlegging bevatten;
- overeenkomsten waarbij echtgenoten wederzijds instemmen met hun echtscheiding door middel van een door advocaten medeondertekende onderhandse akte die door een notaris is neergelegd in een authentieke akte overeenkomstig de regelingen in artikel 229-1 van het Franse burgerlijk wetboek (Code civil);
- titels afgegeven door een gerechtelijk commissaris bij een ongedekte cheque of bij een overeenkomst tussen de schuldeiser en de schuldenaar volgens de voorwaarden van artikel L. 125-1 van het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures;
- titels afgegeven door publiekrechtelijke rechtspersonen die als zodanig bij wet zijn aangewezen, of beslissingen waaraan de wet de rechtsgevolgen van een vonnis toekent;
- schikkingen en rechtshandelingen tot vaststelling van een overeenkomst die voortvloeit uit een bemiddeling, een minnelijke schikking of een participatieve procedure, wanneer de advocaten van beide partijen die medeondertekenen en de griffie van de bevoegde rechtbank de formule van

tenuitvoerlegging erop heeft aangebracht.

Beslissingen van algemene rechtbanken zijn uitvoerbaar en kunnen dus de mogelijkheid scheppen om maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging te nemen, wanneer er tegen de uitspraak geen procedure met schorsende werking, d.w.z. beroep of verzet, openstaat of wanneer de voorlopige tenuitvoerlegging van rechtswege plaatsvindt (hetgeen in beginsel het geval is voor beslissingen in eerste aanleg) dan wel speciaal is gelast. De beslissingen van bestuursrechtelijke instanties zijn ook uitvoerbaar wanneer beroep openstaat.

Toegestane maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging:

Zodra een persoon een executoriale titel heeft, kan hij of zij in beginsel alle maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging nemen overeenkomstig het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures, zonder voorafgaande toestemming van de rechter. Bij wijze van uitzondering zijn er twee procedures van gedwongen tenuitvoerlegging die wel alleen met voorafgaande toestemming van de rechter mogen worden ingeleid:

- beslag op bezoldiging, waarvoor toestemming moet worden verleend door de juge de l'exécution van de woonplaats van de schuldenaar of de derde-beslagene als de schuldenaar in het buitenland woont of diens woonplaats onbekend is,
- beslaglegging op een onroerende zaak, die moet plaatsvinden bij de rechter die in de plaats waar de desbetreffende zaak zich bevindt, verantwoordelijk is voor de tenuitvoerlegging.

Bovendien moet voor beslaglegging op roerende zaken voor de inning van vorderingen van bedragen lager dan 535 EUR in woonruimten vooraf toestemming worden verleend door de juge de l'exécution.

De maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging die zijn vastgelegd in het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures, zijn divers en naargelang van de aard van de betrokken goederen (onroerende zaken, roerende lichamelijke zaken, geld; zie punt 4.2). Hoe dan ook moeten deze maatregelen worden beperkt tot wat noodzakelijk blijkt voor de invordering van de schuld en mag er bij de keuze van deze maatregelen geen sprake zijn van misbruik.

In afwijking van het beginsel dat maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging alleen mogen worden genomen op basis van een executoriale titel, mogen er, voordat er een executoriale titel is afgegeven, al wel conservatoire maatregelen worden genomen. Conservatoire maatregelen geven de schuldeiser de mogelijkheid om in afwachting van een executoriale titel zijn of haar rechten te waarborgen.

Het gaat hierbij om beslagen en zekerheden. Deze worden toegestaan door de rechter, als de vordering in beginsel gegrond lijkt en de aanvrager aantoont dat de invordering door omstandigheden in gevaar kan komen. Wanneer de schuldeiser een vonnis heeft dat nog niet uitvoerbaar is, is er geen voorafgaande toestemming van de rechter nodig. Hoe dan ook vervallen de in die omstandigheden genomen maatregelen, indien de gerechtsdeurwaarder ze niet snel aan de schuldenaar meedeelt en de schuldeiser geen bodemprocedure heeft ingeleid om een rechterlijke beslissing over zijn of haar vordering te verkrijgen.

De tijd waarop maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging kunnen worden uitgevoerd:

Tenuitvoerleggingsmaatregelen mogen enkel plaatsvinden tussen 6 uur 's ochtends en 21 uur 's avonds. Zij mogen niet op zon- en feestdagen worden uitgevoerd, tenzij de juge de l'exécution hiervoor voorafgaande toestemming heeft gegeven.

De kosten van maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging:

Gerechtelijk commissarissen verrichten hun diensten tegen betaling. De schuldeiser betaalt de kosten van de maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging en de schuldenaar moet deze vervolgens naast de schuld terugbetalen. De schuldeiser betaalt echter eveneens een deel van deze kosten.

De vergoeding voor gerechtsdeurwaarders is vastgesteld in Decreet nr. 2016-230 van 26 februari 2016 en op grond van een arrest van 26 februari 2016 waarin voor elke tenuitvoerleggingsmaatregel het verschuldigde bedrag is bepaald. De voornaamste bedragen op deze tarieven schaal zijn:

- een vast recht voor elke maatregel, waarvan de hoogte in het arrest is vastgesteld; naargelang van de

hoogte van de vordering wordt dit vaste recht vermenigvuldigd met 0,5 (vordering tot en met 128 EUR), met 1 (vordering van meer dan 128 EUR, tot en met 1 280 EUR) of met 2 (vordering van meer dan 1 280 EUR);

- een recht voor de inleiding van de procedure, dat slechts eenmaal per executoriale titel mag worden geheven; voor vorderingen van minder dan 76 EUR bedraagt het 4,29 EUR; daarboven is het evenredig aan de hoogte van de vordering, tot een maximum van 268,13 EUR;
- een invorderings- en incasseringsrecht; dit is een proportioneel bedrag volgens een degressieve schaal dat de gerechtelijk commissaris pas in rekening brengt, wanneer hij of zij de vordering geheel of gedeeltelijk heeft ingevorderd of geïncasseerd; in elk geval komt een deel van dit recht voor rekening van de schuldeiser (artikel A. 444-32 van het Franse wetboek van koophandel (Code de Commerce));
- dossierbeheervergoedingen; de gerechtelijk commissaris brengt telkens wanneer de schuldenaar een betaling doet, 6,37 EUR in rekening, behalve voor het saldo van de schuld, waarvoor hij of zij dit bedrag niet in rekening mag brengen; in totaal mogen deze vergoedingen voor één dossier niet meer dan 32,74 EUR bedragen;
- een reiskostenvergoeding van 7,67 EUR (8,80 EUR als de betekening uitsluitend op elektronische wijze plaatsvindt);
- btw (20 %);
- behalve in bepaalde uitzonderingsgevallen, een forfaitaire belasting van 14,89 EUR (tarief op 1 januari 2017) die gerechtelijk commissarissen aan de staat betalen;
- verzendkosten voor brieven die verplichte procedureformaliteiten vormen;
- slotenmakers-, ontruimings-, garage- en inboedelopslagkosten (per factuur);

Voorbeeld: voor een ingevorderd bedrag van 10 000 EUR is het minimumbedrag voor enkele tenuitvoerleggingsmaatregelen als volgt:

- beslaglegging-toewijzing betreffende een bankrekening: 129,64 EUR incl. belastingen (vast recht, reiskosten en forfaitaire belasting),
- beslaglegging op of verkoop van roerende zaken: 114,21 EUR incl. belastingen (vast recht, reiskosten en forfaitaire belasting),
- beslaglegging op een voertuig door middel van een verklaring bij de prefectuur: 124,50 EUR incl. belastingen (vast recht, reiskosten en forfaitaire belasting),
- bevel tot betaling dat geldt als beslag op onroerende zaken: 178,55 EUR incl. belastingen (vast recht, reiskosten en forfaitaire belasting).

Bij deze vaste rechten worden met name de proportionele rechten opgeteld, die voor de hele vordering 707,52 EUR, incl. belastingen bedragen, waarvan 118,46 EUR ten laste van de schuldenaar en 589,06 EUR ten laste van de schuldeiser.

3.2 De grondvoorwaarden

In beginsel is er geen rechterlijke toestemming vereist om over te gaan tot tenuitvoerleggingsmaatregelen op basis van executoriale titels (zie punt 3.1).

Schuldeisers die geen executoriale titel hebben, kunnen conservatoire maatregelen nemen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie punt 3.1).

4 Het doel en de aard van tenuitvoerleggingsmaatregelen

4.1 Welke soorten activa kunnen voorwerp van tenuitvoerlegging zijn?

In beginsel kan een maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging worden toegepast op alle goederen van de schuldenaar.

Bij wijze van uitzondering sluit de wet bepaalde goederen echter van beslaglegging uit. Dit is met name het geval voor:

- geld dat nodig is voor het levensonderhoud; daarom is het bijvoorbeeld niet mogelijk om beslag te leggen op de volledige bezoldiging van een persoon, omdat die persoon voldoende geld over moet houden om aan zijn of haar dagelijkse behoeften te voldoen; de hoogte van dat bedrag wordt jaarlijks vastgesteld,

waarbij rekening wordt gehouden met hoogte van de bezoldiging en het aantal personen dat de schuldenaar ten laste heeft;

- roerende zaken die noodzakelijk zijn voor het dagelijks leven en het werk van de schuldenaar; op deze goederen mag in beginsel alleen beslag worden gelegd voor de betaling van de aanschafprijs ervan of wanneer zij een aanzienlijke waarde hebben; een lijst van deze goederen is opgenomen in artikel R.112-2 van het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures; het is bijvoorbeeld niet mogelijk om beslag te leggen op het bed of de tafel van de schuldenaar, tenzij deze beslaglegging gerechtvaardigd is, omdat de aanschafprijs ervan niet is betaald of wanneer het goederen van aanzienlijke waarde zijn;
- voorwerpen die onmisbaar zijn voor gehandicapten of die bestemd zijn voor de verzorging van zieken; de rolstoel van een persoon met een handicap is bijvoorbeeld niet vatbaar voor beslag.

In bepaalde gevallen hebben personen met een eenmanszaak recht op bijzondere bescherming van hun gehele vermogen of een deel daarvan.

4.2 Wat zijn de gevolgen van tenuitvoerleggingsmaatregelen?

Maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging ten aanzien van roerende zaken en financiële schulden worden in meerdere fasen uitgevoerd. Eerst gaat de gerechtelijk commissaris over tot beslag. Dit betekent dat de schuldenaar niet meer over de goederen kan beschikken. Hij of zij mag ook geen afstand doen van de goederen waarop beslag is gelegd. Indien de schuldenaar de verplichting om de goederen in bezit te houden niet nakomt, maakt hij of zij zich schuldig aan een misdrijf. Geldbedragen waarop beslag is gelegd, blijven geblokkeerd op de rekening van de schuldenaar. Vervolgens wordt het beslag door de gerechtelijk commissaris aan de schuldenaar meegedeeld. Indien deze het beslag niet betwist bij de juge de l'exécution, kan de gerechtelijk commissaris de goederen in beslag nemen om deze te veilen of de geldbedragen waarop beslag is gelegd, aan hem laten overmaken. Indien het beslag wel wordt betwist, geeft de juge de l'exécution ofwel toestemming voor de uitvoering van de maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging, ofwel hij of zij heft de maatregel op indien deze onrechtmatig is uitgevoerd.

De maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging op gebouwen is de procedure voor beslaglegging op onroerende zaken. Daarbij betekent de gerechtelijk commissaris eerst een bevel tot betaling dat geldt als beslag, zodat de schuldenaar niet meer over de onroerende zaken kan beschikken. De schuldeiser brengt de zaak voor de juge de l'exécution, die beslist over het verdere verloop. Als onderhandse verkoop van het onroerende goed mogelijk is en de schuldenaar daarom verzoekt, geeft de rechter toestemming voor een onderhandse verkoop en stelt hij of zij een termijn waarbinnen die verkoop moet zijn afgerond. Als onderhandse verkoop niet mogelijk is of niet is gelukt, geeft de rechter bevel tot openbare verkoop van het goed. De openbare verkoop vindt plaats tijdens een zitting voor de rechter.

4.3 Welke geldigheid hebben deze maatregelen?

In beginsel zijn executoriale titels gedurende een periode van tien jaar uitvoerbaar (artikel L. 111-4 van het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures). Deze periode gaat in, wanneer op basis van die titel een maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging wordt genomen.

5 Is er een mogelijkheid tot beroep tegen de beslissing om een dergelijke maatregel toe te staan?

Deze vraag heeft betrekking op:

- beslagen wanneer de schuldeiser nog geen executoriale titel heeft,
- bevelen tot het afgeven of teruggeven van een bepaald roerend goed, wanneer degene die verzoekt om afgifte of teruggave van het goed, nog geen executoriale titel heeft,
- beslag op bezoldiging,
- beslag op een onroerende zaak.

Deze procedures zijn de enige maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging waarvoor toestemming van een juge de l'exécution nodig is. Het vonnis van de rechter is vatbaar voor beroep of voor een beroep bij het hof van cassatie (Cour de cassation), afhankelijk van de hoogte van de vordering.

6 Zijn er beperkingen aan tenuitvoerlegging, in het bijzonder wat bescherming van de schuldenaar of termijnen betreft?

In beginsel zijn executoriale titels gedurende een periode van tien jaar uitvoerbaar (artikel L. 111-4 van het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures). Deze periode gaat in, wanneer op basis van die titel een maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging wordt genomen.

Tenuitvoerleggingsmaatregelen mogen enkel plaatsvinden tussen 6 uur 's ochtends en 21 uur 's avonds. Zij mogen niet op zon- en feestdagen worden uitgevoerd, tenzij de juge de l'exécution hiervoor voorafgaande toestemming heeft gegeven.

Voorts moeten de tenuitvoerleggingsprocedures worden beperkt tot wat noodzakelijk is voor de invordering van de schuld en mag er bij de keuze van deze maatregelen geen sprake zijn van misbruik.

Bovendien zijn bepaalde goederen uitgesloten van beslaglegging (zie punt 4.1) en is voor elke beslaglegging of verkoop van onroerende zaken die als woonruimte worden gebruikt, voorafgaande toestemming nodig, als het gaat om de inning van een vordering, anders dan tot het verstrekken van levensonderhoud, van een bedrag van minder dan 535 EUR (artikelen L. 221-2 en R. 221-2 van het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures).

Tot slot mogen er, als de schuldenaar zich kan beroepen op immuniteit van executie, geen maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging worden genomen tegen zijn of haar goederen die onder die immuniteit vallen. Om een maatregel van gedwongen tenuitvoerlegging te kunnen uitvoeren op een goed dat een dergelijke persoon toebehoort, op grond van het feit dat hij of zij niet onder immuniteit van executie valt, moet voorafgaande toestemming van de rechter worden verkregen (artikelen L. 111-1 tot en met L. 111-3 en R. 111-1 tot en met R. 111-5 van het wetboek van civielrechtelijke tenuitvoerleggingsprocedures).

Links

[Legifrance](#)

[De website van de Nationale Kamer van gerechtelijk commissarissen \(Chambre Nationale des Commissaires de Justice\)](#)

Deze webpagina maakt deel uit van de website [Uw Europa](#).

Al uw [feedback](#) over de verstrekte informatie is welkom.

Laatste update: 22/08/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.